

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 15.12.2020
COM(2020) 824 final

ANNEXES 1 to 6

LIITTEET

asiakirjaan

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI

**Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja asetuksen (EU) N:o
347/2013 kumoamisesta**

{SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final} - {SWD(2020) 347 final}

LIITE I

ENERGIAINFRASTRUKTUURIEN ENSISIJAISET KÄYTTÄVÄT JA ALUEET

1. ENSISIJAISET SÄHKÖKÄYTTÄVÄT

1) Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköverkkojen yhteenliitännät ("NSI West Electricity"): alueen jäsenvaltioiden ja Välimeren alueen, mukaan lukien Pyreneiden niemimaa, väliset yhteenliitännät erityisesti uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön liittämiseksi verkkoon ja sisäisten verkkoinfrastruktuurien vahvistamiseksi, jotta voidaan edistää markkinoiden yhdentymistä alueella.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska ja Saksa.

2) Keskeisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköverkkojen yhteenliitännät ("NSI East Electricity"): pohjois-etelä- ja itä-länsisuuntaiset yhteenliitännät ja sisäiset siirtojohdot sisämarkkinoiden toteuttamiseksi ja uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön liittämiseksi verkkoon.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Bulgaria, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Puola, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Unkari.

3) Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliitännäsuunnitelma sähkön osalta ("BEMIP Electricity"): jäsenvaltioiden väliset yhteenliitännät ja sisäiset siirtojohdot Itämeren alueella, jotta voidaan edistää markkinoiden yhdentymistä ja jotta uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön kasvavat osuudet voidaan syöttää verkkoon tällä alueella.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska ja Viro.

2. MERELLÄ SIJAITSEVAT ENSISIJAISET VERKKOKÄYTTÄVÄT

4) Pohjoisten merialueiden verkko ("NSOG"): Pohjanmeren, Irlanninmeren, Englannin kanaalin ja niiden lähivesien integroidun sähköverkon kehittäminen ja siihen liittyvät yhdysjohdot merellä uusiutuvan energian lähteistä tuotetun sähkön siirtämiseksi kulutus- ja varastointikeskuksiin ja rajatylittävän sähkökaupan lisäämiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Luxemburg, Ranska, Ruotsi, Saksa ja Tanska.

5) Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliitännäsuunnitelma merellä sijaitsevan verkon osalta ("BEMIP offshore"): Itämeren ja sen lähivesien integroidun sähköverkon kehittäminen ja siihen liittyvät yhdysjohdot merellä uusiutuvan energian lähteistä tuotetun sähkön siirtämiseksi kulutus- ja varastointikeskuksiin ja rajatylittävän sähkökaupan lisäämiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska ja Viro.

6) Eteläisten ja itäisten merialueiden verkko: Välimeren, Mustanmeren ja niiden lähivesien integroidun sähköverkon kehittäminen ja siihen liittyvät yhdysjohdot merellä uusiutuvan energian lähteistä tuotetun sähkön siirtämiseksi kulutus- ja varastointikeskuksiin ja rajatylittävän sähkökaupan lisäämiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Bulgaria, Espanja, Italia, Kreikka, Kroatia, Kypros, Malta, Ranska, Romania ja Slovenia.

7) Lounais-Euroopan merialueiden verkko: Pohjois-Atlantin integroidun sähköverkon kehittäminen ja siihen liittyvät yhdysjohdot merellä uusiutuvan energian lähteistä tuotetun sähkön siirtämiseksi kulutus- ja varastointikeskuksiin ja rajatylittävän sähkökaupan lisäämiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Espanja, Irlanti, Portugali ja Ranska.

3. ENSISIJAISET KÄYTÄVÄT VEDYLLE JA ELEKTROLYYSILAITTEISTOILLE

8) Länsi-Euroopan vetyverkkojen yhteenliitännät ("HI West"): vetyinfrastruktuuri, jonka avulla voidaan luoda alueen maita yhdistävä integroitu vetyrunkoverkko ja vastata kyseisten maiden erityisiin vetyinfrastruktuurin tarpeisiin sekä tukea EU:n laajuisen vedynsiirtoverkon luomista.

Elektrolyysilaitteistot: tukevat sellaisten sähköstä kaasuksi -sovellusten käyttöönottoa, joilla pyritään vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja joilla edistetään varmaa, tehokasta ja luotettavaa järjestelmän käyttöä ja älykästä energiajärjestelmän integrointia. Asianomaiset jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska, Saksa ja Tanska.

9) Keskisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan vetyverkkojen yhteenliitännät ("HI East"): vetyinfrastruktuuri, jonka avulla voidaan luoda alueen maita yhdistävä integroitu vetyrunkoverkko ja vastata kyseisten maiden erityisiin vetyinfrastruktuurin tarpeisiin sekä tukea EU:n laajuisen vedynsiirtoverkon luomista.

Elektrolyysilaitteistot: tukevat sellaisten sähköstä kaasuksi -sovellusten käyttöönottoa, joilla pyritään vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja joilla edistetään varmaa, tehokasta ja luotettavaa järjestelmän käyttöä ja älykästä energiajärjestelmän integrointia. Asianomaiset jäsenvaltiot: Bulgaria, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Puola, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Unkari.

10) Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliitännäsuunnitelma vedyn osalta ("BEMIP Hydrogen"): vetyinfrastruktuuri, jonka avulla voidaan luoda alueen maita yhdistävä integroitu vetyrunkoverkko ja vastata kyseisten maiden erityisiin vetyinfrastruktuurin tarpeisiin sekä tukea EU:n laajuisen vedynsiirtoverkon luomista.

Elektrolyysilaitteistot: tukevat sellaisten sähköstä kaasuksi -sovellusten käyttöönottoa, joilla pyritään vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja joilla edistetään varmaa, tehokasta ja luotettavaa järjestelmän käyttöä ja älykästä energiajärjestelmän integrointia. Asianomaiset jäsenvaltiot: Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska ja Viro.

4. ENSISIJAISET AIHEALUEET

11) Älykkäiden sähköverkkojen käyttöönotto: älykkäiden verkkoteknologioiden käyttöönotto koko unionissa, jotta voidaan ottaa tehokkaasti huomioon kaikkien sähköverkkoon liitettyjen käyttäjien käyttötottumukset ja toiminta, erityisesti suurten sähkömäärien tuotanto uusiutuvista tai hajanaisista energialähteistä sekä kuluttajien kulutusjousto.

Asianomaiset jäsenvaltiot: kaikki.

12) Rajatylittävä hiilidioksidiverkko: hiilidioksidin siirtoinfrastruktuurin kehittäminen jäsenvaltioiden välillä ja unionin naapurimaiden kanssa hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin ottamiseksi käyttöön.

Asianomaiset jäsenvaltiot: kaikki.

13) Älykkäät kaasuverkot: älykkäiden kaasuverkkoteknologioiden käyttöönotto koko unionissa, jotta voidaan integroida tehokkaasti monenlaisia uusiutuvia ja vähähiilisiä kaasulähteitä kaasuverkkoon sekä tukea innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa verkon hallinnassa ja helpottaa energia-alan älykästä integrointia ja kulutusjoustoja.

Asianomaiset jäsenvaltiot: kaikki.

LIITE II

ENERGIAINFRASTRUKTUURILUOKAT

Energiainfrastruktuuriluokat, joita kehitetään liitteessä I lueteltujen energiaiinfrastruktuurien ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamiseksi, ovat seuraavat:

1) sähkö:

- a) suurjänniteilmajohdot, jotka on suunniteltu vähintään 220 kilovoltin jännitteelle, sekä maan- ja merenalaiset siirtokaapelit, jotka on suunniteltu vähintään 150 kilovoltin jännitteelle;
- b) sähkönvarastointilaitokset, joita käytetään sähkön pysyvään tai tilapäiseen varastointiin maanpäällisissä tai maanalaisissa infrastruktuureissa tai geologisilla varastointialueilla, sillä edellytyksellä, että ne on liitetty suoraan vähintään 110 kilovoltin jännitteelle suunniteltuihin suurjännitejohtoihin;
- c) kaikki a ja b alakohdassa tarkoitettujen järjestelmien turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät kaikilla jännitetasoilla sekä sähköasemat;
- d) järjestelmät ja komponentit, joissa yhdistetään tieto- ja viestintäteknologiaa käyttämällä operatiivisia digitaalisia alustoja, ohjausjärjestelmiä ja anturitekniologioita sekä siirtotasolla että keskijännitteisellä jakelutasolla ja joiden tarkoituksena on saada aikaan tehokkaampi ja älykkäämpi sähkönsiirto- ja sähkönjakeluverkko, lisätä kapasiteettia uusien tuotanto-, varastointi- ja kulutusmuotojen integroimiseksi sekä helpottaa uusia liiketoimintamalleja ja markkinarakenteita;
- e) kaikki a alakohdassa tarkoitettuun luokkaan kuuluvat laitteet tai laitteistot, joilla on kaksi käyttötarkoitusta: merellä olevista uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön liittäminen verkkoon ja siirtäminen merellä sijaitsevista tuotantopaikoista kahteen tai useampaan maahan sekä niihin liittyvät turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät meritekniset laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät, ja tarvittavat sähköasemat, jos myös niillä varmistetaan teknologinen yhteentoimivuus, muun muassa rajapintojen yhteensopivuus eri teknologioiden välillä ("uusiutuvaa energiaa varten merelle rakennettavat verkot");

2) älykkäät kaasuverkot:

- a) kaikki seuraavat laitteet ja laitteistot, joiden tarkoituksena on mahdollistaa uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen (myös biometaanin tai vedyn) liittäminen verkkoon ja helpottaa sitä: digitaaliset järjestelmät ja komponentit, joissa yhdistetään tieto- ja viestintäteknologiaa, ohjausjärjestelmiä ja anturitekniologioita, jotka mahdollistavat kaasun tuotannon, siirron, jakelun ja kulutuksen interaktiivisen ja älykkään seurannan, mittauksen, laadunvalvonnan ja hallinnan kaasuverkossa. Lisäksi tällaisiin hankkeisiin voi sisältyä laitteita, jotka mahdollistavat vastakkaisvirtaukset jakelutasolta siirtotasolle ja siihen tarvittavat parannukset olemassa olevaan verkkoon;

3) vety:

- a) vedynsiirtoputket, jotka ovat usean verkonkäyttäjän käytettävissä avoimin ja syrjimättömin perustein ja jotka ovat pääasiassa korkeapaineisia vetyputkia, lukuun ottamatta kuitenkin paikallisia vedynjakeluputkia;
- b) edellä a alakohdassa tarkoitettuihin korkeapaineisiin vetyputkiin yhdistetyt maanalaiset varastot;
- c) nesteytetyn vedyn tai muihin kemiallisiin aineisiin sidotun vedyn vastaanotto-, varastointi- ja kaasuttamislaitokset tai paineenvähennyslaitokset vedyn syöttämiseksi verkkoon;
- d) kaikki vetyjärjestelmän turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan tai kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollistamisen kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien kompressoriasemat.

Jokainen a, b, c ja d alakohdassa luetelluista rakenteista voi olla vasta rakennettu rakenne tai maakaasukäytöstä vetykäyttöön muutettu rakenne tai näiden kahden yhdistelmä;

4) elektrolyysilaitteistot;

- a) elektrolyysilaitteistot, i) joiden kapasiteetti on vähintään 100 megawattia ja ii) joiden tuotanto täyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001¹ 25 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä V vahvistetun vaatimuksen, jonka mukaan koko elinkaaren aikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten on oltava vähintään 70 prosenttia, kun fossiilinen vertailukohta on 94 gCO₂e/MJ. Koko elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset lasketaan käyttämällä direktiivin (EU) 2018/2001 28 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua menetelmää tai vaihtoehtoisesti ISO 14067- tai ISO 14064-1 -standardia. Määrälliset elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset todennetaan tarvittaessa direktiivin (EU) 2018/2001 30 artiklan mukaisesti tai riippumattoman kolmannen osapuolen toimesta, ja iii) elektrolyysilaitteilla on myös verkkoon liittyvä toiminto;
- b) elektrolyysilaitteistoihin liittyvät laitteet;

5) hiilidioksidi:

- a) erityiset putkistot, lukuun ottamatta tuotantovaiheen aikaista putkiverkkoa, joita käytetään hiilidioksidin siirtämiseen useammasta kuin yhdestä lähteestä eli teollisuuslaitoksista (mukaan lukien voimalat), jotka tuottavat hiilidioksidikaasua polttamalla tai muilla kemiallisilla reaktioilla, joihin liittyy fossiilisia tai ei-fossiilisia hiiltä sisältäviä yhdisteitä, hiilidioksidin pysyvää geologista varastointia varten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/31/EY² mukaisesti;

¹ EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82.

² EUVL L 140, 5.6.2009, s. 114.

b) hiilidioksidin nesteytys- ja välivarastointilaitokset, joita tarvitaan hiilidioksidin jatkosiirtoon. Tähän luokkaan eivät sisälly siinä geologisessa muodostumassa olevat infrastruktuurit, jota käytetään hiilidioksidin pysyvään geologiseen varastointiin direktiivin 2009/31/EY mukaisesti, eivätkä niihin liittyvät maan pinnalla olevat laitokset ja injektointilaitokset;

c) kaikki järjestelmän moitteettoman, turvallisen ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät.

LIITE III

ALUEELLISET LUETTELOT YHTEISTÄ ETUA KOSKEVISTA HANKKEISTA

1. RYHMIÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖT

1) Kansallisten sääntelyviranomaisten toimivaltaan kuuluvien energiainfrastruktuurien osalta kukin ryhmä koostuu tapauksen mukaan seuraavien tahojen edustajista: jäsenvaltiot, kansalliset sääntelyviranomaiset, siirtoverkonhaltijat sekä komissio, ACER ja Sähkö-ENTSO tai Kaasu-ENTSO.

Muiden energiainfrastruktuuriluokkien osalta kukin ryhmä koostuu seuraavien tahojen edustajista: jäsenvaltiot, hankkeen toteuttajat, joita asiaankuuluvat liitteessä I nimetyt ensisijaiset käyttävät ja alueet koskevat, sekä komissio.

2) Riippuen unionin luettelossa ehdolla olevien hankkeiden lukumäärästä, alueellisista infrastruktuuripuutteista ja markkinakehityksestä ryhmät ja ryhmien päätöksentekuelimet voivat tarvittaessa jakautua, yhdistyä tai kokoontua eri kokoonpanoissa keskustellakseen kaikille ryhmille yhteisistä tai yksinomaan tiettyjä alueita koskevista asioista. Tällaisiin asioihin voivat kuulua alueiden välisen johdonmukaisuuden kannalta olennaiset kysymykset tai alueellisten luetteloiden luonnoksissa ehdotettujen hankkeiden lukumäärä silloin, kun riskinä on, että hankkeiden lukumäärä ei ole enää hallittavissa.

3) Kukin ryhmä organisoii työnsä direktiivin (EU) 2019/944 61 artiklassa, direktiivin 2009/73/EY 7 artiklassa, asetuksen (EU) 2019/943 34 artiklassa ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 12 artiklassa säädettyjen alueellisten yhteistyötoimien ja muiden olemassa olevien alueellisten yhteistyörakenteiden mukaisesti.

4) Kukin ryhmä kutsuu kokouksiinsa, siinä määrin kuin se on tarpeen asiaankuuluvan liitteessä I nimetyn ensisijaisen käyttävän tai alueen toteuttamiseksi, sellaisten hankkeiden toteuttajia, jotka voidaan valita yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi, sekä kansallisten hallintojen ja sääntelyviranomaisten edustajia ja siirtoverkonhaltijoita kolmansista maista. Kolmansien maiden edustajien kutsumista koskevan päätöksen on perustuttava yhteisymmärrykseen.

5) Kukin ryhmä kutsuu tarvittaessa kokouksiinsa asianomaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita ja, kun se katsotaan tarpeelliseksi, suoraan sidosryhmiä, mukaan lukien tuottajat, jakeluverkonhaltijat, toimittajat, kuluttajat ja ympäristöjärjestöt. Ryhmä voi järjestää kuulemisia, jos ne ovat tarpeen ryhmän tehtävien suorittamiseksi.

6) Ryhmien kokousten osalta komissio julkaisee sidosryhmien käytettävissä olevalla alustalla sisäiset säännöt, päivitetyn luettelon jäsenorganisaatioista, säännöllisesti päivitettyt tiedot työn edistymisestä, kokousten esityslistat ja kokouspöytäkirjat, jos ne ovat saatavilla. Ryhmien päätöksentekuelinten keskustelut ja hankkeiden asettaminen paremmuusjärjestykseen 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti ovat luottamuksellisia.

7) Komissio, ACER ja ryhmät pyrkivät johdonmukaisuuteen eri ryhmien välillä. Tätä varten komissio ja ACER varmistavat tarvittaessa kaikkea sellaista työtä koskevan tietojenvaihdon, joka on asianomaisten ryhmien alueiden välisen edun mukaista.

8) Kansallisten sääntelyviranomaisten ja ACERin osallistuminen ryhmiin ei saa vaarantaa sellaisten tavoitteiden ja tehtävien toteutumista, jotka kuuluvat niille tämän asetuksen tai direktiivin (EU) 2019/944 58, 59 ja 60 artiklan ja direktiivin 2009/73/EY 40 ja 41 artiklan tai asetuksen (EU) 2019/942 mukaisesti.

2. ALUEELLISTEN LUETTELOJEN LAATIMISPROSESSI

1) Sellaisten hankkeiden toteuttajien, jotka voidaan valita yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi ja joille halutaan yhteistä etua koskevien hankkeiden asema, on toimitettava ryhmälle yhteistä etua koskevaksi hankkeeksi valintaa koskeva hakemus, jossa on

- (a) arviointi niiden hankkeiden vaikutuksesta liitteessä I vahvistettujen ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamiseen;
- (b) analyysi siitä, täyttyvätkö 4 artiklassa määritellyt asiaa koskevat arviointiperusteet;
- (c) Sähkö-ENTSON tai Kaasu-ENTSON 11 artiklan mukaisesti kehittämään menetelmään perustuva hankekohtainen kustannus-hyötyanalyysi, jos on kyse hankkeista, jotka ovat saavuttaneet riittävän kehitystason;
- (d) kaikki muut hankkeen arvioinnin kannalta merkitykselliset tiedot.

2) Kaikkien vastaanottajien on käsiteltävä kaupallisesti arkaluonteisia tietoja luottamuksellisina.

3) Liitteessä II olevan 1 kohdan a, b, c ja e alakohdassa vahvistettuihin luokkiin kuuluvat ehdotetut yhteistä etua koskevat sähkönsiirto ja -varastointihankkeet ovat hankkeita, jotka ovat osa viimeisimpää saatavilla olevaa unionin laajuista kymmenvuotista sähköverkon kehittämissuunnitelmaa, jonka Sähkö-ENTSO on laatinut asetuksen (EU) 2019/943 30 artiklan mukaisesti. Liitteessä II olevan 1 kohdan e alakohdassa vahvistettuihin luokkiin kuuluvat ehdotetut yhteistä etua koskevat sähkönsiirto ja -varastointihankkeet ovat hankkeita, jotka perustuvat 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun integroidun merellä sijaitsevan verkon kehittämissuunnitelmaan ja ovat sen mukaisia.

4) Liitteessä II olevassa 3 kohdassa vahvistettuihin luokkiin kuuluvat ehdotetut yhteistä etua koskevat vetyhankkeet ovat 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen hankkeita, jotka ovat osa viimeisintä saatavilla olevaa unionin laajuista kymmenvuotista kaasuverkon kehittämissuunnitelmaa, jonka Kaasu-ENTSO on laatinut asetusten (EY) N:o 715/2009 8 artiklan mukaisesti.

5) Sähkö-ENTSON ja Kaasu-ENTSON on viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022 ja sen jälkeen annettava kunkin unionin laajuisen kymmenvuotisen verkonkehittämissuunnitelman osalta päivitetty ohjeet, jotka koskevat hankkeiden sisällyttämistä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin Sähkö-ENTSON ja Kaasu-ENTSON laatimiin unionin laajuisiin kymmenvuotisiin verkonkehittämissuunnitelmiin, jotta voidaan varmistaa yhtäläinen kohtelu ja prosessin avoimuus. Ohjeissa on määriteltävä kaikkien hankkeiden osalta, jotka sisältyvät kyseisenä ajankohtana voimassa olevaan unionin luetteloon yhteistä etua koskevista hankkeista, yksinkertaistettu menettely, jolla hankkeet sisällytetään automaattisesti unionin laajuisiin kymmenvuotisiin verkonkehittämissuunnitelmiin ottaen huomioon asiakirjat ja tiedot, jotka on jo toimitettu edellisessä unionin laajuiseen kymmenvuotiseen verkonkehittämissuunnitelmaan liittyvässä menettelyssä ja jotka ovat edelleen voimassa.

Sähkö-ENTSON ja Kaasu-ENTSON on kuultava komissiota ja ACERia ehdotuksistaan ohjeiksi, jotka koskevat hankkeiden sisällyttämistä unionin laajuisiin kymmenvuotisiin verkonkehittämissuunnitelmiin, ja otettava asianmukaisesti huomioon komission ja ACERin suositukset ennen lopullisten ohjeiden julkaisemista.

6) Liitteessä II olevassa 5 kohdassa vahvistettuun luokkaan kuuluvat ehdotetut hiilidioksidinsiirtohankkeet on esitettävä osana vähintään kahden jäsenvaltion laatimaa suunnitelmaa, joka koskee rajatylittävän infrastruktuurin kehittämistä hiilidioksidin siirtoa ja

varastointia varten ja jonka asianomaiset jäsenvaltiot tai kyseisten jäsenvaltioiden nimeämät yksiköt esittävät komissiolle.

7) Kansallisten sääntelyviranomaisten ja tarvittaessa ACERin on kansallisten sääntelyviranomaisten toimivaltaan kuuluvien ehdotettujen hankkeiden osalta, mahdollisuuksien mukaan direktiivin (EU) 2019/944 61 artiklan ja direktiivin 2009/73/EY 7 artiklan mukaisen alueellisen yhteistyön puitteissa, tarkistettava arviointiperusteiden tai kustannus-hyötyanalyysimenetelmän johdonmukainen soveltaminen sekä arvioitava hankkeiden rajatylittävää merkitystä. Niiden on esitettävä arviointinsa ryhmälle.

8) Kaikkien muiden ehdotettujen hankkeiden osalta komissio arvioi 4 artiklassa säädettyjen arviointiperusteiden soveltamista. Lisäksi komissio ottaa huomioon mahdollisuuden laajentaa hankkeita myöhemmin ottamalla niihin mukaan muita jäsenvaltioita. Komissio esittää arviointinsa ryhmälle.

9) Kukin jäsenvaltio, jonka alueeseen ehdotettu hanke ei liity mutta jossa ehdotettu hanke voi aiheuttaa mahdollisen positiivisen nettovaikutuksen tai mahdollisen merkittävän vaikutuksen esimerkiksi ympäristöön tai kyseisen jäsenvaltion alueella olevan energiainfrastruktuurin toimintaan, voi esittää ryhmälle lausunnon, jossa se ilmaisee huolenaiheensa.

10) Ryhmän päätöksentekovelimen on ryhmään kuuluvan jäsenvaltion pyynnöstä tutkittava jäsenvaltion 3 artiklan 3 kohdan nojalla esittämät perustelut sille, miksi se ei hyväksy alueeseensa liittyvää yhteistä etua koskevaa hanketta tai keskinäistä etua koskevaa hanketta.

11) Ryhmän on kokoonnuttava tutkimaan ehdotettuja hankkeita ja asettamaan ne paremmuusjärjestykseen ottaen huomioon sääntelyviranomaisten arvioinnin tai komission arvioinnin, jos hankkeet eivät kuulu kansallisten sääntelyviranomaisten toimivaltaan.

12) Ryhmien laatimat alueellisten luetteloiden luonnokset ehdotetuista kansallisten sääntelyviranomaisten toimivaltaan kuuluvista hankkeista sekä 9 alakohdassa tarkoitetut lausunnot on toimitettava ACERille kuusi kuukautta ennen unionin luettelon hyväksymispäivää. ACERin on arvioitava alueellisten luetteloiden luonnokset ja niihin liittyvät lausunnot kolmen kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta. ACERin on annettava lausunto alueellisten luetteloiden luonnoksista ja erityisesti arviointiperusteiden ja kustannus-hyötyanalyysin johdonmukaisesta soveltamisesta eri alueilla. ACERin lausunto hyväksytään asetuksen (EY) 2019/942 22 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

13) Kunkin ryhmän päätöksentekovelimen on yhden kuukauden kuluessa ACERin lausunnon vastaanottamisesta hyväksyttävä 3 artiklan 3 kohdan säännöksiä noudattaen lopullinen alueellinen luettelonsa ryhmien ehdotuksen pohjalta ja ottaen huomioon ACERin lausunnon sekä 7 alakohdan mukaisesti toimitetun kansallisten sääntelyviranomaisten arvioinnin tai komission 8 alakohdan mukaisesti tekemän arvioinnin ehdotetuista hankkeista, jotka eivät kuulu kansallisten sääntelyviranomaisten toimivaltaan. Ryhmien on toimitettava komissiolle lopulliset alueelliset luettelonsa sekä 9 alakohdassa tarkoitetut mahdolliset lausunnot.

14) Jos saatujen alueellisten luetteloiden perusteella ja ACERin lausunnon huomioon ottamisen jälkeen yhteistä etua koskevien ehdotettujen hankkeiden kokonaismäärä unionin luettelossa ylittää hallittavissa olevan määrän, komissio harkitsee kutakin asianomaista ryhmää kuultuaan sellaisten hankkeiden jättämistä pois unionin luettelosta, jotka asianomainen ryhmä on asettanut 4 artiklan 5 kohdan mukaisessa paremmuusjärjestyksessä alimmille sijoille.

LIITE IV

YHTEISTÄ ETUA KOSKEVIEN HANKKEIDEN JA KESKINÄISTÄ ETUA KOSKEVIEN HANKKEIDEN ARVIOINTIPERUSTEISIIN LIITTYVÄT SÄÄNNÖT JA INDIKAATTORIT

1) Hanke, jolla on merkittävä rajatylittävä vaikutus, on jonkin jäsenvaltion alueella sijaitseva hanke, joka täyttää seuraavat edellytykset

a) Sähkönsiirto: Hanke lisää verkon siirtokapasiteettia tai kaupallisiin virtoihin saatavilla olevaa kapasiteettia kyseisen jäsenvaltion ja yhden tai useamman muun jäsenvaltion välisellä rajalla ja lisää kyseisellä rajalla rajatylittävän verkon siirtokapasiteettia vähintään 500 megawatilla verrattuna tilanteeseen, jossa hanketta ei toteuteta.

b) Sähkön varastointi: Hanke luo vähintään 225 megawattia asennettua kapasiteettia ja siihen kuuluu varastointikapasiteetti, joka mahdollistaa vähintään 250 gigawattitunnin vuotuisen nettosähköntuotannon.

c) Älykkäät sähköverkot: Hanke on suunniteltu suurjännite- tai keskijännitetason laitteille ja laitteistoille. Siihen osallistuu siirtoverkonhaltijoita, siirto- ja jakeluverkonhaltijoita tai jakeluverkonhaltijoita vähintään kahdesta jäsenvaltiosta. Jakeluverkonhaltijat voivat osallistua ainoastaan sellaisten vähintään kahden jäsenvaltion siirtoverkonhaltijoiden tuella, jotka ovat tiiviisti mukana hankkeessa ja varmistavat yhteentoimivuuden. Hankkeen piiriin kuuluu vähintään 50 000 sähkön käyttäjää, tuottajaa, kuluttajaa tai tuottajakuluttajaa kulutusalueella, jolla vuosikulutus on vähintään 300 gigawattituntia, josta vähintään 20 prosenttia on peräisin erilaisista uusiutuvista energialähteistä.

d) Vedynsiirto: Hanke mahdollistaa vedynsiirron asianomaisten jäsenvaltioiden rajojen yli tai lisää olemassa olevaa rajatylittävää vedynsiirtokapasiteettia kahden jäsenvaltion välisellä rajalla vähintään 10 prosentilla verrattuna ennen hankkeen käyttöönottoa vallinneeseen tilanteeseen, ja hankkeesta annetaan riittävää näyttöä, joka osoittaa, että hanke on olennainen osa suunniteltua rajatylittävää vetyverkkoa, sekä riittävää näyttöä olemassa olevista suunnitelmista ja yhteistyöstä naapurimaiden ja verkonhaltijoiden.

e) Liitteessä II olevassa 3 kohdassa tarkoitetut vedyn varastointi- tai vastaanottolaitteet: Hankkeen tavoitteena on suorien tai epäsuorien toimitusten järjestäminen vähintään kahteen jäsenvaltioon.

f) Elektrolyysilaitteistot: Hanke luo vähintään 100 megawattia asennettua kapasiteettia ja tuottaa suoria tai välillisiä hyötyjä vähintään kahdelle jäsenvaltiolle.

g) Älykkäät kaasuverkot: Hankkeeseen osallistuu siirtoverkonhaltijoita, siirto- ja jakeluverkonhaltijoita tai jakeluverkonhaltijoita vähintään kahdesta jäsenvaltiosta. Jakeluverkonhaltijat voivat osallistua hankkeeseen ainoastaan sellaisten vähintään kahden jäsenvaltion siirtoverkonhaltijoiden tuella, jotka ovat tiiviisti mukana hankkeessa ja varmistavat yhteentoimivuuden.

2) Keskinäistä etua koskeva hanke, jolla on merkittävä rajatylittävä vaikutus, on hanke, joka täyttää seuraavat edellytykset:

h) Liitteessä II olevan 1 kohdan a ja e alakohdassa vahvistettuun luokkaan kuuluvat keskinäistä etua koskevat hankkeet: Hanke lisää verkon siirtokapasiteettia tai kaupallisiin virtoihin saatavilla olevaa kapasiteettia kyseisen jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan välisellä rajalla ja tuottaa merkittäviä hyötyjä vähintään kahdelle jäsenvaltiolle 4 artiklan 3 kohdassa lueteltujen erityisten arviointiperusteiden mukaisesti. Sähkö-ENTSO on laskettava ja julkaistava jäsenvaltioille koituvat hyödyt unionin laajuisen kymmenvuotisen verkonkehittämissuunnitelman puitteissa.

i) Liitteessä II olevassa 3 kohdassa vahvistettuun luokkaan kuuluvat keskinäistä etua koskevat hankkeet: Vetyhanke mahdollistaa vedynsiirron jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan välisellä rajalla ja tuottaa merkittäviä hyötyjä vähintään kahdelle jäsenvaltiolle 4 artiklan 3 kohdassa lueteltujen erityisten arviointiperusteiden mukaisesti. Kaasu-ENTSO on laskettava ja julkaistava jäsenvaltioille koituvat hyödyt unionin laajuisen kymmenvuotisen verkonkehittämissuunnitelman puitteissa.

j) Liitteessä II olevassa 5 kohdassa vahvistettuun luokkaan kuuluvat keskinäistä etua koskevat hankkeet: Vähintään kaksi jäsenvaltiota ja kolmas maa voivat käyttää hanketta ihmisen toiminnan aiheuttaman hiilidioksidin siirtoon.

3) Liitteessä II olevan 1 kohdan a, b, c ja e alakohdassa vahvistettuihin luokkiin kuuluvia hankkeita koskevat perusteet, jotka luetellaan 4 artiklassa, arvioidaan seuraavasti:

a) Markkinoiden yhdentyminen, kilpailu ja järjestelmän joustavuus arvioidaan viimeisimmässä saatavilla olevassa unionin laajuisessa kymmenvuotisessa sähköverkon kehittämissuunnitelmassa tehdyn analyysin pohjalta erityisesti seuraavasti:

i) lasketaan rajatylittävien hankkeiden osalta vaikutus verkon siirtokykyyneen molempiin virran kulkusuuntiin sähkömääränä (megawatteina) mitattuna sekä niiden vaikutus 15 prosentin yhteenliittämätavoitteen saavuttamiseen niissä hankkeissa, joilla on merkittävä rajatylittävä vaikutus, vaikutus verkon siirtokykyyneen asianomaisten jäsenvaltioiden välisillä rajoilla, asianomaisten jäsenvaltioiden ja unionin ulkopuolisten maiden välisillä rajoilla tai asianomaisten jäsenvaltioiden sisällä sekä vaikutus kysynnän ja tarjonnan tasapainottamiseen ja verkkotoimintoihin asianomaisissa jäsenvaltioissa;

ii) arvioidaan vaikutus liitteessä V olevassa 10 kohdassa määritellyllä analysoitavalla alueella suhteessa energiajärjestelmän laajuisiin tuotanto- ja siirtokustannuksiin ja markkinahintojen kehittymiseen ja lähentymiseen hankkeen seurauksena erilaisissa suunnitteluskenaarioissa ottaen erityisesti huomioon tärkeysjärjestyksessä syntyvät muutokset.

b) Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähköön siirtäminen suuriin kulutuskeskuksiin ja varastointipaikoille arvioidaan viimeisimmässä saatavilla olevassa unionin laajuisessa kymmenvuotisessa sähköverkon kehittämissuunnitelmassa tehdyn analyysin pohjalta erityisesti seuraavasti:

i) sähkönsiirron osalta arvioidaan uusiutuviin energialähteisiin liittyvän tuotantokapasiteetin määrä (teknologioittain megawatteina), joka liitetään verkkoon ja siirretään hankkeen seurauksena, verrattuna kyseisen tyyppisiin uusiutuviin energialähteisiin liittyvän tuotantokapasiteetin kokonaismäärään, joka asianomaisessa jäsenvaltiossa on suunniteltu saavutettavan vuonna 2030

jäsenvaltioiden Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999³ mukaisesti toimittamien kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien mukaisesti;

ii) tai sähkön varastoinnin osalta verrataan hankkeen tarjoamaa uutta kapasiteettia samaan varastointiteknologiaan perustuvaan olemassa olevaan kokonaiskapasiteettiin liitteessä V määritellyllä analysoitavalla alueella.

c) Toimitusvarmuus, yhteentoimivuus ja järjestelmän turvallinen toiminta arvioidaan viimeisimmässä saatavilla olevassa unionin laajuisessa kymmenvuotisessa sähköverkon kehittämissuunnitelmassa tehdyn analyysin pohjalta erityisesti arvioimalla hankkeen vaikutus odotettuun kuormitusputoamaan liitteessä V määritellyllä analysoitavalla alueella suhteessa tuotanto- ja siirtokapasiteetin riittävyyteen ominaisilla kuormitusjaksoilla ottaen huomioon odotetut muutokset ilmastoon liittyvissä äärimmäisissä sääilmiöissä ja niiden vaikutukset infrastruktuurin häiriönsietoon. Soveltuvin osin arvioidaan hankkeen vaikutus järjestelmän toiminnan ja palvelujen riippumattomaan ja luotettavaan valvontaan.

4) Liitteessä II olevan 1 kohdan d alakohdassa vahvistettuun luokkaan kuuluvia hankkeita koskevat perusteet, jotka luetellaan 4 artiklassa, arvioidaan seuraavasti:

- a) Kestävyystaso : Tämä peruste arvioidaan tarkastelemalla, missä määrin erilaista uusiutuvaa energiaa voidaan liittää verkkoihin ja siirtää niissä.
- b) Toimitusvarmuus : Tämä peruste arvioidaan määrittämällä häviöiden määrä jakelu- ja/tai siirtoverkoissa, sähköverkkokomponenttien käyttöaste (eli keskimääräinen kuormitus), verkkokomponenttien saatavuus (suhteessa suunniteltuun ja suunnittelemaan ylläpitoon) ja sen vaikutus verkon suorituskykyyn sekä keskeytysten kesto ja tiheys, mukaan lukien ilmastoon liittyvät häiriöt.
- c) Markkinoiden yhdentyminen : Tämä peruste arvioidaan tarkastelemalla innovatiivisuutta järjestelmän toiminnassa ja yhteenliittämisessä sekä muiden alojen yhdentämisen tasoa ja uusien liiketoimintamallien ja markkinarakenteiden helpottamista.
- d) Verkon turvallisuus, joustavuus ja toimitusten laatu : Tämä peruste arvioidaan tarkastelemalla innovatiivista lähestymistapaa järjestelmän joustavuuteen, kyberturvallisuutta, käytön tehokkuutta siirtoverkonhaltijan ja jakeluverkonhaltijan tasolla, kulutusjoustomahdollisuutta, varastointia, energiatehokkuustoimia, digitaalisten välineiden ja

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1999, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1).

tieto- ja viestintäteknologian kustannustehokasta käyttöä seuranta- ja valvontatarkoituksiin, sähköjärjestelmän vakautta ja jännitteen laatutasoa.

5) Liitteessä II olevan 3 kohdan d alakohdassa vahvistettuun luokkaan kuuluvaa vetyä koskevat perusteet, jotka luetellaan 4 artiklassa, arvioidaan seuraavasti:

- a) Kestävyys arvioidaan sen perusteella, missä määrin hanke edistää seuraavia seikkoja: kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset eri loppukäyttökohteissa, kuten teollisuudessa tai liikenteessä, uusiutuviin energialähteisiin perustuvan sähköntuotannon joustavuus ja kausittaiset varastointimahdollisuudet tai uusiutuvan vedyn liittäminen verkkoon.
- b) Markkinoiden yhdentyminen ja yhteentoimivuus arvioidaan laskemalla lisäarvo, jota hanke tuo markkina-alueiden yhdentymiseen ja hintojen lähentymiseen sekä järjestelmän yleiseen joustavuuteen.
- c) Toimitusvarmuus ja joustavuus arvioidaan laskemalla lisäarvo, jota hanke tuo vetytoimitusten häiriönsietoon, monipuolisuuteen ja joustavuuteen.
- d) Kilpailu arvioidaan sen perusteella, miten hanke edistää toimitusten monipuolistamista, mukaan lukien kotimaisten vedyntoimituslähteiden käyttömahdollisuuden helpottaminen.

6) Liitteessä II olevassa 2 kohdassa vahvistettuun luokkaan kuuluvia älykkääseen kaasuverkkoon liittyviä hankkeita koskevat perusteet, jotka luetellaan 4 artiklassa, arvioidaan seuraavasti:

- a) Kestävyyden taso määritetään arvioimalla kaasuverkkoon liitettyjen uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen osuus ja tähän osuuteen liittyvät kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset, jotka vaikuttavat koko järjestelmän hiilestä irtautumiseen, sekä arvioimalla vuotojen asianmukaista havaitsemista.
- b) Toimitusten laatu ja toimitusvarmuus määritetään arvioimalla luotettavasti saatavilla olevan kaasun tarjonnan ja huippukysynnän suhde, paikallisilla uusiutuvilla ja vähähiilisillä kaasuilla korvatus tuonnin osuus, järjestelmän toiminnan vakaus sekä keskeytysten kesto ja tiheys asiakasta kohden.
- c) Energia-alan älykkään integroinnin helpottaminen määritetään arvioimalla kustannussäästöt, jotka saavutetaan toisiinsa liittyvillä energia-aloilla ja toisiinsa liittyvissä energiajärjestelmissä, kuten lämpö- ja sähköjärjestelmässä, liikenteessä ja teollisuudessa.

7) Liitteessä II olevan 4 kohdassa vahvistettuun luokkaan kuuluvia elektrolyysilaitteistohankkeita koskevat perusteet, jotka luetellaan 4 artiklassa, arvioidaan seuraavasti:

- a) Kestävyys määritetään arvioimalla, kuinka suuri osuus verkkoon integroidusta uusiutuvasta vedystä tai vedystä täyttää liitteessä II olevan 4 kohdan a alakohdan ii alakohdassa määritellyt perusteet, sekä tähän osuuteen liittyvät kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset.
- b) Toimitusvarmuus määritetään arvioimalla hankkeen vaikutus verkon toiminnan turvallisuuteen, vakauteen ja tehokkuuteen, mukaan lukien se, missä määrin vältetään uusiutuviin energialähteisiin perustuvan sähköntuotannon rajoittaminen.

c) Energia-alan älykkään integroinnin helpottaminen määritetään arvioimalla kustannussäästöt, jotka saavutetaan toisiinsa liittyvillä energia-aloilla ja toisiinsa liittyvissä energiajärjestelmissä, kuten kaasu-, vety-, sähkö- ja lämpöverkoissa sekä liikenteen ja teollisuuden aloilla, ja arvioimalla integroinnin mahdollistama kulutusjousto.

ENERGIAJÄRJESTELMÄN LAAJUINEN KUSTANNUS-HYÖTYANALYYSI

Menetelmän, jolla yhteistä etua koskevien hankkeiden yhdenmukaistettu energiajärjestelmän laajuinen kustannus-hyötyanalyysi suoritetaan, on oltava seuraavien periaatteiden mukainen.

1) Analysoitaessa yksittäistä hanketta analysoitava alue kattaa kaikki jäsenvaltiot ja kolmannet maat, joiden alueella hanke sijaitsee, sekä kaikki rajanaapureina olevat jäsenvaltiot ja kaikki muut jäsenvaltiot, joihin hankkeella on merkittäviä vaikutuksia. Tätä varten Sähkö-ENTSON ja Kaasu-ENTSON on tehtävä yhteistyötä asianomaisten kolmansien maiden kaikkien asianomaisten verkonhaltijoiden kanssa.

2) Kuhunkin kustannus-hyötyanalyysiin sisältyy herkkyysanalyysijä, jotka koskevat syöttötietoja, eri hankkeiden käyttöönottopäiviä samalla analysoitavalla alueella ja muita asiaankuuluvia parametreja.

3) Siinä määritellään analyysi, jossa määritetään kunkin hankkeen osalta monialaisten syöttötietojen pohjalta sellaiset vaikutukset, jotka syntyvät, jos hanke toteutetaan tai jätetään toteuttamatta.

4) Siinä annetaan ohjeita kustannus-hyötyanalyysissä tarvittavan verkko- ja markkinamallinnuksen kehittamisestä ja käytöstä. Mallinnuksen avulla on voitava arvioida kattavasti taloudellisia, myös markkinoiden yhdentymiseen, toimitusvarmuuteen ja kilpailuun liittyviä vaikutuksia sekä sosiaalisia ja ympäristö- ja ilmastovaikutuksia, monialaiset vaikutukset mukaan lukien. Menetelmään on sisällyttävä yksityiskohtaiset tiedot siitä, mitkä yksittäiset hyödyt ja kustannukset lasketaan mukaan ja minkä vuoksi ja miten ne lasketaan.

5) Siinä kerrotaan ja selitetään, miten energiatehokkuus etusijalle -periaate pannaan täytäntöön kymmenvuotisten verkonkehittämissuunnitelmien kaikissa vaiheissa.

6) Sillä varmistetaan, että edunsaajina olevat jäsenvaltiot, joihin hankkeella on positiivinen nettovaikutus, ja kustannusten kantajina olevat jäsenvaltiot, joihin hankkeella on negatiivinen nettovaikutus, yksilöidään.

7) Siinä otetaan huomioon ainakin pääomamenot, käyttö- ja ylläpitokustannukset hankkeen koko arvioinnin ajalta sekä tarvittaessa käytöstäpoisto- ja jätehuoltokustannukset. Menetelmässä on annettava ohjeita diskonttokoroista, arvioinnin kestosta ja jäännösarvosta, joita käytetään kustannus-hyötylaskelmissa.

8) Sillä varmistetaan, että kunkin hankkeen osalta toteutetut ilmastomuutokseen sopeutumista koskevat toimenpiteet arvioidaan ja että ne heijastavat kasvihuonekaasupäästöjen kustannuksia johdonmukaisesti unionin muiden politiikkojen kanssa.

LIITE VI

AVOIMUUTTA JA YLEISÖN OSALLISTUMISTA KOSKEVAT OHJEET

1) Asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun menettelykäsikirjaan on sisällyttävä ainakin seuraavat:

- a) asiaankuuluvat säädökset, joihin päätökset ja lausunnot perustuvat erityyppisissä yhteistä etua koskevissa hankkeissa, mukaan lukien ympäristöoikeus;
- b) luettelo asiaankuuluvista päätöksistä ja lausunnoista, jotka on hankittava;
- c) toimivaltaisen viranomaisen, muiden viranomaisten ja keskeisten sidosryhmien nimet ja yhteystiedot;
- d) työnkulku, jossa hahmotellaan prosessin jokainen vaihe, mukaan lukien sen alustava aikataulu ja tiivis yleiskatsaus päätöksentekomenettelystä erityyppisten yhteistä etua koskevien hankkeiden osalta;
- e) tiedot päätöksiä koskevaa hakemusta varten toimitettavien asiakirjojen kattavuudesta, rakenteesta ja yksityiskohtaisuudesta, mukaan lukien tarkistuslista;
- f) tiedot siitä, missä vaiheissa ja millä tavoin suuri yleisö voi osallistua prosessiin;
- g) menettelyt, joilla toimivaltaisen viranomaisen, muut asianomaiset viranomaiset ja hankkeen toteuttaja osoittavat, että julkisessa kuulemisessa esitetyt näkemykset on otettu huomioon, esimerkiksi siten, että ne näyttävät, mitä muutoksia on tehty hankkeen sijaintiin ja suunnitteluun, tai perustelevat, miksi tällaisia näkemyksiä ei ole otettu huomioon;
- h) mahdollisuuksien mukaan käännökset, jotka on tehty yhteistyössä asianomaisten naapurijäsenvaltioiden kanssa menettelykäsikirjan sisällöstä naapurijäsenvaltioiden kaikille kielille.

2) Asetuksen 10 artiklan 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa yksityiskohtaisessa aikataulussa on yksilöitävä ainakin seuraavat seikat:

- a) päätökset ja lausunnot, jotka on hankittava;
- b) viranomaiset, sidosryhmät ja yleisö, jota asia todennäköisesti koskee;
- c) menettelyn yksittäiset vaiheet ja niiden kesto;
- d) tärkeät välitavoitteet, jotka on saavutettava kattavan päätöksen tekemiseksi, sekä niiden määräajat;
- e) viranomaisten suunnittelemaat resurssit ja mahdollisten lisäresurssien tarve.

3) Seuraavia periaatteita on noudatettava, jotta voidaan lisätä yleisön osallistumista lupamenettelyyn ja varmistaa jo ennalta yleisölle tiedottaminen ja vuoropuhelu yleisön kanssa, sanotun kuitenkin vaikuttamatta ympäristölainsäädännön mukaisiin julkisia kuulemisia koskeviin vaatimuksiin:

- a) Sidosryhmille, joihin yhteistä etua koskeva hanke vaikuttaa, mukaan lukien asianomaiset kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset, maanomistajat ja hankkeen läheisyydessä asuvat kansalaiset sekä suuri yleisö ja sen yhteenliittymät, järjestöt tai ryhmät, on tiedotettava ja niitä on kuultava laajasti varhaisessa vaiheessa, kun yleisön mahdolliset huolenaiheet voidaan vielä ottaa huomioon, ja tämä on tehtävä avoimella ja läpinäkyvällä tavalla. Toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa tuettava aktiivisesti hankkeen toteuttajan toteuttamia toimia.

b) Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että yhteistä etua koskeviin hankkeisiin liittyvät julkiset kuulemismenettelyt, mukaan lukien kansallisessa lainsäädännössä jo edellytetyt julkiset kuulemiset, yhdistetään, kun se on mahdollista. Kuhunkin julkiseen kuulemiseen on sisällyttävä kaikki asiat, joilla on merkitystä menettelyn kyseisessä vaiheessa, eikä sellaista asiaa, jolla on merkitystä menettelyn tietyssä vaiheessa, saa käsitellä useammassa kuin yhdessä julkisessa kuulemisessa. Yksi julkinen kuuleminen voidaan kuitenkin toteuttaa useammassa kuin yhdessä maantieteellisessä sijaintipaikassa. Julkisessa kuulemisessa käsiteltävät asiat on mainittava selkeästi julkista kuulemista koskevassa ilmoituksessa.

c) Huomautuksia ja vastalauseita saa ottaa vastaan ainoastaan julkisen kuulemisen alkamisesta sen päättymispäivään saakka.

4) Yleisön osallistumista koskevaan toimintamalliin on sisällyttävä vähintään seuraavat tiedot:

a) asianomaiset sidosryhmät, joita kuullaan;

b) suunnitellut toimenpiteet, mukaan lukien erillisten tapaamisten ehdotetut paikat ja päivämäärät;

c) aikataulu;

d) eri tehtäviin osoitetut henkilöstöresurssit.

5) Ennen hakemusasiasiakirjojen jättämistä toteutettavan julkisen kuulemisen yhteydessä asianomaisten osapuolten on ainakin:

a) julkaistava enintään 15-sivuinen tiedote, jossa esitetään selkeä ja tiivis yleiskatsaus hankkeen kehitysvaiheiden kuvauksesta, tarkoituksesta ja alustavasta aikataulusta sekä kansallinen verkon kehittämissuunnitelma, harkitut vaihtoehtoiset reitit, mahdollisten vaikutusten tyypit ja ominaisuudet, mukaan lukien luonteeltaan rajatylittävät vaikutukset, sekä mahdolliset lieventävät toimenpiteet, ja julkaistava tiedote ennen kuulemisen aloittamista. Tiedotteessa on lisäksi lueteltava 9 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun yhteistä etua koskevan hankkeen verkkosivuston, 23 artiklassa tarkoitetun avoimuusfoorumin ja 1 kohdassa tarkoitetun menettelykäsikirjan verkko-osoitteet;

b) julkaistava kuulemista koskevat tiedot 9 artiklan 7 kohdassa tarkoitetulla yhteistä etua koskevan hankkeen verkkosivustolla, paikallishallintojen ilmoitustauluilla ja vähintään kahdessa paikallisessa tiedotusvälineessä;

c) lähetettävä asianomaisille sidosryhmille, yhteenliittymille, järjestöille ja ryhmille kirjallinen kutsu erityisiin tapaamisiin, joissa huolenaiheista keskustellaan.

6) Asetuksen 9 artiklan 7 kohdassa tarkoitetulla verkkosivustolla on julkaistava ainakin seuraavat tiedot:

a) päivä, jona hankkeen verkkosivusto on viimeksi päivitetty;

b) verkkosivuston sisältö käännettynä niiden jäsenvaltioiden kaikille kielille, joita hanke koskee tai joihin hankkeella on merkittävä rajatylittävä vaikutus liitteessä IV olevan 1 kohdan mukaisesti;

c) 5 kohdassa tarkoitettu tiedote, jota on päivitetty tuoreimmilla hanketta koskevilla tiedoilla;

- d) ei-tekniinen ja säännöllisesti päivitetty tiivistelmä, josta käy ilmi hankkeen kulloinenkin tilanne, mukaan lukien maantieteelliset tiedot, ja johon merkitään selvästi muutokset aikaisempiin versioihin, kun tekstiä päivitetään;
- e) 5 artiklan 1 kohdan mukainen toteuttamissuunnitelma, jota on päivitetty tuoreimmilla hanketta koskevilla tiedoilla;
- f) varat, jotka unioni on jakanut ja maksanut hankkeeseen;
- g) hankkeen ja julkisen kuulemisen yleissuunnitelma, jossa ilmoitetaan selkeästi julkisten kuulemistilaisuuksien päivämäärät ja paikat sekä suunnitellut, kyseisten kuulemisten kannalta merkitykselliset aiheet;
- h) yhteystiedot lisätietojen tai -asiakirjojen hankkimista varten;
- i) yhteystiedot huomautusten ja vastalauseiden esittämiseksi julkisten kuulemisten aikana.